

ETIKA OBJAVLJIVANJA I NESAVJESNO POSTUPANJE

Etika objavljivanja u ovom dokumentu odnosi se na sve sudionike: autore, recenzente i urednike koji se bave znanstvenim objavljivanjem. Cilj joj je unaprijediti kvalitetu časopisa i pomoći autorima, recenzentima i urednicima u rješavanju etičkih pitanja. Jedina joj je svrha pružiti smjernice s ciljem poboljšanja praksi znanstvenog objavljivanja.

AUTORI

Točnost

Autor jamči da je članak točan prikaz izvedenog rada, u izvorniku, da su ga napisali navedeni autori, da nije ranije objavljivao, ne sadrži protuzakonite izjave, ne krši prava drugih, podliježe autorskom pravu koje kao neotuđivo pravo pripada isključivo autoru i njime ne mogu raspolagati treće strane te da je ishodio ili ishodila sva potrebna pismena dopuštenja za citiranje iz drugih izvora.

Istovremeno objavljivanje na dva mjesta

Predajom ovog rukopisa na objavu, autor(i) potvrđuju da se isti ne razmatra za objavu nigdje drugdje.

Etička načela ponašanja u istraživanju i plagiranje

Predajom ovog rukopisa autor(i) potvrđuju da je istraživanje za ovu studiju provedeno u skladu s etičkim načelima istraživanja u pogledu sudionika istraživanja te da su se u njegovu prikazu pridržavali profesionalnih standarda. Tamo gdje se spominje rad drugih uvijek se mora točno navesti o čijem je radu riječ. Autor(i) bi također trebali citirati iz publikacija koje su utjecale na određivanje prirode navedenog rada.

Neobjavlivanje autorstva i skriveno autorstvo

Autorstvo bi trebalo biti ograničeno na one osobe koje su u značajnoj mjeri pridonijele koncepciji, osmišljavanju, izvedbi ili tumačenju u navedenoj studiji. Sve osobe čiji je doprinos značajan trebale bi biti pobrojane kao koautori. Ako su sudjelovale i druge osobe u određenim sadržajnim aspektima istraživačkog projekta, njihova bi imena trebala navesti u Zahvalama.

RECENZENTI

Pomoć

Stručna procjena trebala bi pomoći uredniku pri donošenju uređivačkih odluka, a autoru da poboljša rukopis.

Rokovi

Svaki pozvani recenzent koji smatra da nije dovoljno stručan napisati recenziju istraživanja o kojemu se izvještava u rukopisu ili zna da to neće moći učiniti na vrijeme, trebao bi o tome odmah obavijestiti urednika kako bi se moglo stupiti u kontakt s recenzentima koji će ga zamijeniti.

Povjerljivost

Sa svim zaprimljenim rukopisima mora se postupati kao s povjerljivim dokumentima. Ne smije ih se pokazivati ili o njima raspravljati s drugim osobama osim uz dopuštenje urednika.

Objektivnost i pravednost

Recenzije bi trebale biti objektivne. Svaka kritika usmjerena na osobu autora neprihvatljiva je te će rezultirati neprihvaćanjem recenzije. Recenzenti bi svoje stavove trebali izražavati jasno uz navođenje primjerenih argumenata.

Uočavanje plagijata

Recenzenti bi trebali provjeriti te ukoliko je moguće identificirati sve oblike plagiranja ili nepropisnog akademskog ponašanja u citiranju prilikom pisanja recenzije zaprimljenog rukopisa. Jednako tako, recenzent bi trebao uredniku skrenuti pozornost na svaku sadržajnu sličnost ili preklapanje između rukopisa koji razmatra i nekih drugih objavljenih podataka o kojima ima osobna saznanja.

Sukob interesa

Povjerljive informacije ili ideje dobivene putem recenzentskog postupka moraju ostati povjerljive te se ne smiju rabiti za osobnu korist. Recenzenti ne bi trebali prihvaćati rukopise u kojima postoji sukob interesa uslijed konkurentskog, suradničkog ili kakvog drugog odnosa ili veze s nekim od autora, tvrtki ili institucija povezanih s predanim radom.

UREDNICI

Urednik se obvezuje da će se pridržavati politike uredničkog odbora časopisa kao i zakonskih odredbi o kleveti, kršenju autorskog prava i plagiranju. Urednik se može konzultirati s drugim urednicima ili recenzentima prilikom donošenja odluke o objavljivanju. Urednik bi trebao održati integritet akademskih zapisa, isključiti poslovnu potrebu za kompromitiranjem intelektualnih i etičkih standarda te biti spreman objaviti ispravke, pojašnjenja, opozive i isprike kad god je to potrebno.

Procjena

Urednik se obvezuje da će biti pravedan u procjeni rukopisa prema njihovu intelektualnom sadržaju bez obzira na rasu, spol, rod, spolnu orijentaciju, vjerska uvjerenja, etničko podrijetlo, državljanstvo ili političku doktrinu autora. Urednik neće objavljivati nikakve informacije o rukopisu koji razmatra nikome osim autora, recenzenata, potencijalnih recenzenata te u nekim slučajevima članovima uredničkog odbora prema potrebi.

Povjerljivost

Urednik se obvezuje da će s rukopisima pristupati kao povjerljivim dokumentima. Urednik i ostali članovi uredničkog osoblja ne smiju objavljivati nikakve informacije o predanom rukopisu nikome osim autoru, recenzentima, potencijalnim recenzentima, ostalim uredničkim savjetnicima te izdavaču prema potrebi. Urednik ne smije koristiti neobjavljene materijale iznesene u predanom rukopisu za vlastita istraživanja bez izričitog pisanog pristanka autora. Povjerljive informacije ili ideje dobivene putem recenzentskog postupka moraju ostati povjerljive te se ne smiju rabiti za osobnu korist.

Sukob interesa

Urednik se obvezuje da će prijaviti sukob interesa. U slučaju sukoba interesa urednici bi se trebali suzdržati od razmatranja rukopisa (npr. trebali bi zamoliti kolege urednike, pomoćnika urednika ili druge članove uredništva da obrade rukopis u kojem ne postoji sukob interesa uslijed konkurentske, suradničke ili neke druge veze ili odnosa s nekim od autora, tvrtki ili (eventualno) institucija povezanih s radovima). Urednik bi trebao od svih sudionika zatražiti da prijave relevantne konkurentske interese i objave ispravke ukoliko

se konkurentski interesi otkriju nakon objavljivanja. Ako je potrebno, treba poduzeti ostale primjerene mjere kao što je objava opoziva ili izražavanje zabrinutosti.

Komercijalni i finansijski interesi

Urednik jamči da reklamiranje, ponovno tiskanje ili drugi komercijalni prihodi neće utjecati na uredničke odluke.

Nepropisno ponašanje i nesavjesno postupanje

Urednik se obvezuje provesti pravednu istragu u slučaju sumnje na nepropisno ponašanje autora, članova uredništva ili recenzenata.

Urednik bi trebao zaštititi integritet objavljenih zapisa objavljivanjem ispravaka i opoziva kad je to potrebno te provođenjem potrebnih postupaka u pogledu sumnjivog ili navodnog nepropisnog ponašanja prilikom istraživanja i objavljivanja. Urednik bi trebao pokrenuti postupke u slučaju nepropisnog ponašanja recenzenta i uredništva. Urednik bi trebao poduzeti razumne mjere u slučaju zaprimanja etičkih prigovora na predani rukopis ili objavljeni rad. Urednik će se pridržavati COPE Smjernica za opoziv članaka pri razmatranju objave opoziva, izražavanja zabrinutosti ili ispravaka koji se odnose na članke objavljene u Časopisu.